

Den 5. februar 2018

Enhed
Valgenheden

Sagsnr.
2017 - 2891

Doknr.
480241

Dato
05-02-2018

Politisk aftale om indførelse af adgang til bindende kommunale folkeafstemninger

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet har dags dato indgået en aftale om indførelse af adgang til, at et flertal i en kommunalbestyrelse kan udskrive en bindende folkeafstemning om et kommunalt anliggende.

Efter de gældende regler kan en kommunalbestyrelse i dag alene udskrive en vejledende folkeafstemning.

Det er partiernes opfattelse, at muligheden for at udskrive bindende kommunale folkeafstemninger er et godt supplement til de eksisterende værktøjer, som kommunerne råder over i forhold til borger- og brugerinddragelse, bl.a. brugerundersøgelser, fokusgrupper, høringer m.v.

Partierne er enige om, at der ved lov skal fastsættes regler om afholdelse af bindende kommunale folkeafstemninger med udgangspunkt i følgende elementer:

1. Kommunalbestyrelserne får ret til på et møde ved simpelt flertal i overensstemmelse med reglerne i den kommunale styrelseslov at træffe en beslutning om at afholde en bindende kommunal folkeafstemning.
2. Der kan alene afholdes bindende kommunale folkeafstemninger om en beslutning, som kommunalbestyrelsen lovligt har truffet om et spørgsmål, der lovligt kan gøres til genstand for forhandling i kommunalbestyrelsen, og vælgerne skal ved folkeafstemningen godkende eller forkaste beslutningen.
3. Det skal med inspiration fra grundlovens § 42 om bindende landsdækkende folkeafstemninger fastsættes, hvilke beslutninger i kommunalbestyrelsen der ikke kan undergives en bindende kommunal folkeafstemning.

Følgende beslutninger undtages:

- Beslutninger om kommunens budget, årsregnskab og økonomiske forvaltning.
- Beslutninger om kommunalt fastsatte skatter, afgifter og gebyrer.
- Beslutninger om afgørelser over for enkelte fysiske eller juridiske personer, medmindre beslutningen afgør en sag over for kommunen selv eller over for et selskab, hvori kommunen har bestemmende indflydelse.

- Beslutninger i sager, hvor afholdelse af en folkeafstemning eller resultatet heraf kan medføre en tilsidesættelse af lovgivningen.
- Beslutninger om sager, der vedrører statslige eller regionale opgaver, til hvis gennemførelse kommunens medvirken er nødvendig, eller har nær tilknytning.

4. En bindende kommunal folkeafstemning skal tidligst kunne afholdes 2 måneder efter, at kommunalbestyrelsen har truffet beslutning herom, og folkeafstemningen skal senest være afholdt inden 6 måneder.

5. Bindende kommunale folkeafstemninger skal senest være afholdt inden for kommunalbestyrelsens funktionsperiode. Herved sikres det, at et flertal i kommunalbestyrelsen ikke pålægger den næste kommunalbestyrelse at afholde folkeafstemningen.

6. Kredsen af personer med valgret til en bindende kommunal folkeafstemning skal afgrænses på samme måde som til kommunale valg.

Følgende personer vil således have valgret til bindende kommunale folkeafstemninger: Enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år, som har fast bopæl i kommunen, og som derudover *enten* har dansk indfødsret, er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, er statsborger i Island eller Norge *eller* uden afbrydelse har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valgdagen. Dertil kommer diplomater fra EU-lande. Personer, der er på tålt ophold eller er udvist ved endelig dom eller administrativ beslutning m.v., vil dog ikke have valgret.

En sådan afgrænsning af den personkreds, der får valgret til bindende kommunale folkeafstemninger, sikrer, at beslutninger, som kommunalbestyrelsen lægger ud til vælgerne, afgøres af den samme personkreds, som har valgret til den pågældende kommunalbestyrelse.

7. De nærmere valgtekniske regler om afholdelse af folkeafstemningen skal med de nødvendige tilpasninger tage udgangspunkt i de tilsvarende regler om afholdelse af kommunale og regionale valg og landsdækkende folkeafstemninger.

Det indebærer bl.a., at bindende kommunale folkeafstemninger skal afholdes som almindelige fremmødevalg med mulighed for forudgående brevstemmeafgivning. Der vil dermed ikke være mulighed for, at kommunerne kan afholde bindende folkeafstemninger som digitale valg, hverken som internetvalg eller digitale fremmødevalg.

Ved at anvende de eksisterende regler om kommunale og regionale valg og landsdækkende folkeafstemninger sikres det, at procedurerne ved folkeafstemningerne er sikre og velkendte for såvel kommunerne som vælgerne.

8. Resultatet af en kommunal folkeafstemning skal være bindende indtil udgangen af valgperioden med den virkning, at kommunalbestyrelsen ikke inden for valgperioden kan omgøre resultatet af en kommunal folkeafstemning uden at afholde en ny kommunal folkeafstemning.

9. Der skal ikke ændres ved kommunalbestyrelsens mulighed efter gældende lovgivning for at afholde en vejledende kommunal folkeafstemning.

Aftalens udmøntning

Regeringen vil snarest muligt i 2018 fremsætte et lovforslag, der gennemfører elementerne i aftalen.

Udkast til lovforslag vil blive forelagt for aftalepartierne, før det fremsættes.

Aftalepartierne forpligter sig til at støtte vedtagelsen af lovforslaget.